

Foundations of Halacha Series II Part I – Kli Rishon and Sheini

כלי ראשון - Kli Rishon

1. שבת דף מב.ב

משנה. האילפס והקדרה שהעבירן מרותחין - לא יתן לתוכן תבלין, אבל גותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי. לא יתן לתוכן תבלין - משתמשך, דכלי ראשון כל זמן שרותח מצשל - חבל גותן הוא לתוך הקערה - דכלי שני אינו מצשל תמחוי כעין קערה גדולה שמערה כל האילפס לתוכה, ומשם מערה לקערות.

עירוי - Pouring

2. תוספות שבת דף מב.ב

חבל גותן הוא לתוך הקערה כו'. מהכא ליכא למידק דעירוי ככלי שני מדקתני לא יתן לתוכה תבלין ולא אשמעינן רבותא אפילו שלא יערה על הקערה שתבלין בתוכה דאדרבה דוק מסיפא דקתני חבל גותן הוא לתוך הקערה ולא קתני מערה על הקערה שתבלין בתוכה

3. פסחים דף עו.א

איתמר: חם לתוך חם - דברי הכל אסור. צונן לתוך צונן - דברי הכל מותר. חם לתוך צונן, וצונן לתוך חם רב אמר: עילאה - גבר, ושמואל אמר: תתאה גבר

	Into Hot Liquid לתוך חם	Into Cold Liquid לתוך צונן
Placing a Hot Solid חם	אסור - May not be eaten.	קולף - May be eaten after קליפה
Placing a Cold Solid צונן	אסור - May not be eaten.	מדיח - May be eaten after rinsing

תניא כוותיה דשמואל: חם לתוך חם - אסור, וכן צונן שנתן לתוך חם - אסור. חם לתוך צונן וצונן לתוך צונן - מדיח. "חם לתוך צונן מדיח." כיון דחם הוא, אדמיקר ליה אי אפשר דלא בלע פורתא, קליפה מיהא ניבעי! - אלא אימא: חם לתוך צונן - קולף, צונן לתוך צונן מדיח.

4. תוספות שבת דף מב.ב (Continued)

ונראה

דעירוי לא הוי ככלי ראשון ולא ככלי שני אלא מצשל כדי קליפה דהא קי"ל כשמואל דאמר תתאה גבר דתניא כוותיה דביבא רבא (פסחים עו.) ומכל מקום מצשל כדי קליפה דאמר התם תניא כוותיה דשמואל חם לתוך צונן או צונן לתוך צונן מדיח ופריך חם לתוך צונן אדמיקר ליה בלע אלא אימא חם לתוך צונן קולף צונן לתוך צונן מדיח

5. הלכות שבת סימן שיח

ט פ כלי ראשון (פיי הכלי שמשמש בו על האש) אפילו לאחר שהעבירוהו מעל האש מבשל (טו)
כל זמן (סד) שהיד (כד) סולדת בו
לפיכך אסור ליתן (סה) לתוכו תבלין ז אבל מלח מותר ליתן לתוכו (סו) כיון שהעבירו מעל האש
דצריכא מלחא בישולא (זו) כבשרא דתורא
ויש אוסרים לתת מלח אפילו בכלי שני כל זמן שהיד סולדת בו וכמחמיר תע"ז (תוספות
ומרדכי פרק כירה) ואם עבר ונתן מלח אפילו בכלי ראשון אפילו הוא על האש שעצד איסורא מותר
המאכל דהמלח בטל ע"ג המאכל (ביי בשם שבולי הלקט) :

י * ר אסור ליתן תבלין בקערה ולערות עליהן (כט) (עד) מכלי ראשון:

"Old Business"

6. ד ואם הוא דבר יבש שלא נתבשל מלפני השבת ט אין שורין (לד) אותו בחמין בשבת
אבל (יא) (לה) מדיחים אותו בחמין בשבת (לו) חוץ מן (יב) המליח הישן ומן הדג שנקרא
* קוליים האספנין שאינם צריכים בשול אלא מעט * (לז) והדחתן * היא גמר מלאכתן:
(לה) מדיחין אותו. והיינו (מט) שמערה עליו
מכ"ש דמכ"ר אסור לערות עליו דעירוי ככ"ר ומבשל כדי קליפה כמו שכתוב סעיף י"ד
וה"ה דשרי לערות מכ"ש ע"ג דבר לח צונן דה"ל כהדחה בעלמא [אחרונים]

הבערה Preventing

7. שלחן ערוך אורח חיים סימן רנה

א אין עושין מדורה מעצים סמוך לחשיכה עד שיצית בהן האור בענין שתהא השלחבת עולה
מאליה בלי סיוע עצים אחרים ואם הוא עץ יחידי צריך שיאחוז האור ברוב עביו וברוב היקפו
ואם לא הודלקה כל כך אסור ליהנות בה בשבת גזירה שמא יחתה בה ויניד העצים כדי
שתעלה השלחבת וכשהודלקה כשיעור יכול להתחמם כנגדה בשבת ולהשתמש לאורה בין אם
הוא ע"ג קרקע או על גבי המנורה ואפי' היא מדברים שאין עושין מהם פתילה לשבת :